

ANVISNINGAR FÖR ANSÖKAN OM INKOMSTDAGPENNING – Information till företagare 2017

För att få inkomstdagpenning måste du genast när du har blivit arbetslös anmäla dig som arbetssökande till TE-byrån. Man kan inte anmäla sig retroaktivt.

TE-byrån ger sitt bindande utlåtande till SYT-kassan ifall de lagstadgade arbetskraftspolitiska förutsättningarna för betalning av inkomstdagpenning uppfylls för din del. En förutsättning är t.ex. att du är tillgänglig på arbetsmarknaden. För att SYT-kassan ska kunna betala inkomstdagpenning måste TE-byråns utlåtande vara utfärdat utan hinder.

1. KONTAKTA ARBETS- OCH NÄRINGSBYRÅN (TE-BYRÅN)

- **Lägger du ned din företagsverksamhet ska du anmäla dig som arbetslös arbetssökande** på TE-byråns nättjänst, www.te-palvelut.fi. Logga in på nättjänsten med din bankkod eller ditt chipförsedda personkort. Din arbetssökning börjar genast när du har svarat på frågorna på nättjänsten och skickat dina uppgifter. Din rätt till dagpenning kan börja tidigast fr.o.m. anmälningsdatum. Har du varken bankkod eller chipförsatt personkort måste du personligen kontakta TE-byrån för att inleda din arbetssökning.

Gör så här:

- 1) Logga in på nättjänsten Egen arbetssökning på adressen www.te-palvelut.fi > Anmäl dig som arbetssökande eller <https://asiointi.mol.fi/omaasiointi>.
 - 2) Fyll i och skicka behövliga uppgifter. Din arbetssökning är i kraft 14 dagar räknat från datum då du skickade in dina uppgifter.
 - 3) Därefter utvärderar TE-byrån din situation och vilka tjänster som är lämpligast för dig i samråd med dig. TE-byrån ger också sitt arbetskraftspolitiska utlåtande till arbetslöshetskassan eller Fpa angående din rätt till arbetslöshetsförmån. TE-byråerna har ordnat sin ärendehantering på olika sätt. Kolla på Lokala TE-tjänster <http://www.te-palvelut.fi/> hur du ska göra i fortsättningen.
- TE-byrån utreder de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för betalning av arbetslöshetsdagpenning, dvs. har företagverksamheten lagts ned eller har du slutat arbeta i företaget såsom avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och ger sitt **bindande arbetskraftspolitiska utlåtande** till arbetslöshetskassan.
 - Ett **arbetskraftspolitiskt utlåtande** kräver att företagaren ger en utredning till TE-byrån att företagsverksamheten eller arbetet i företaget bevisligen har lagts ned.

Företagsverksamheten betraktas vanligtvis ha lagts ned ifall

1. företaget ha sålts; eller
2. företaget har försatts i konkurs; eller
3. företaget har försatts i likvidation; eller
4. bolagsmännen har avtalat om upplösning av bolaget (annan bolagsform än aktiebolag); eller
5. den produktionsmässiga och ekonomiska verksamheten har upphört och företagaren har
 - a) sagt upp sin pensionsförsäkring (FöPL, LFöPL, ArPL); OCH
 - b) lämnat in anmälan till Skattemyndigheterna om strykning av företaget i förskottsuppbörsregistret och arbetsgivarregistret; OCH
 - c) lämnat in anmälan till Skattemyndigheterna om strykning av företaget i momsregistret eller meddelat att företagverksamheten har avbrutits.

För privata näringsidkares del betraktas företagsverksamheten också ha lagts ned ifall:

- 1) den produktionsmässiga och ekonomiska verksamheten har i enlighet med arbetssökandes som tillförlitligt tolkade meddelande avslutats, eller det är i övrigt uppenbart att verksamheten inte längre fortsätter; och
- 2) personen i fråga har sagt upp sin eventuella pensionsförsäkring i enlighet med lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare.

Vi rekommenderar att du kontaktar TE-byrån för att fråga om vilka utredningar TE-byrån behöver!

Arbetskraftsmyndigheternas riksomfattande rådgivning i arbetslöshetsskydd betjänar vardagar kl. 9-17, tfn 0295 020 701.

För mera information se också: www.te-palvelut.fi

2. ANSÖKA OM DAGPENNING PÅ SYT-KASSAN

- **TE-byrån skickar** sitt arbetskraftspolitiska utlåtande elektroniskt till SYT-kassan via linjeöverföring.
- **Ansök om inkomstdagpenning på SYT-kassan.** Skicka dokumenten som nämns i bifogade **Kom ihåg-lista** till kassan.
 - Fyll i din första ansökan retroaktivt för minst två veckor. Signatur- och undertecknings-datum får inte vara tidigare än den sista dagen för vilken dagpenning ansöks om.
 - Ansökan ska ifyllas tidigast fr.o.m. datum då man har anmält sig som arbetssökande.
- SYT-kassan skickar **beslut** med avseende på inkomstdagpenning, meddelande om **betalning** av dagpenning och **fortsatt ansökan** om utkomstskydd per post. Fortsatt ansökan om dagpenning kan också ifyllas via kassans e-ärendetjänst på webbsidan www.syt.fi.
- SYT-kassans beslut kan överklagas. Besväransvisning bifogas beslutet.
- Dagpenning betalas efter en självrisktid på 7 vardagar för högst 400 dagar, fem vardagar per vecka. Är arbetshistorians längd under 3 år är maximiperioden för betalning av inkomstdagpenning 300 dagar. Till personer som vid fyllda 58 år har uppfyllt arbetsvillkoret och under de senaste 20 åren har arbetat minst fem år kan man fortsättningsvis betala inkomstdagpenning 500 dagar.
- Vi har tre betalningsdagar per vecka: måndag (pengarna på kontot på onsdag), onsdag (pengarna på kontot på fredag) och fredag (pengarna på kontot på tisdag). Helgvardagar kan orsaka ändring i betalningsdagarna.
- För ansökan gäller **hanteringsgaranti**:

Beslut angående inkomstdagpenning ges senast 30 dagar efter det ansökan har kommit fram till kassan.

Saknas uppgifter i ansökan ges beslut senast 14 dagar efter det kassan har haft tillgång till samtliga uppgifter som behövs för att ta beslut i saken.

SYT-kassan begär alltid saknade uppgifter skriftligen!

OBS!

Har din företagsverksamhet eller ditt arbete i företaget upphört 1.1.2015 eller senare:

Minst 15 månaders kassamedlemskap (15 månaders försäkringsvillkor) krävs för att man ska kunna få inkomstdagpenning, och man ska samtidigt ha varit verksam som företagare (15 månaders arbetsvillkor: 2017 ska de sammanlagda FöPL-, LFöPL-arbetsinkomsterna och/eller i företagartällning förtjänade ArPL-arbetsinkomsterna vara 12 564 € per år, dvs. 1 047 € per månad. För 2016 gäller minst 12 420 € per år, För 2015 gäller minst 12 325,56 €. Vänligen observera att arbetsvillkor inte tjänas in under sjukdagpenningperioder.

Har din företagsverksamhet eller ditt arbete i företaget upphört 31.12.2014 eller tidigare:

Minst 18 månaders kassamedlemskap (18 månaders försäkringsvillkor) krävs för att man ska kunna få inkomstdagpenning och man ska samtidigt ha varit verksam som företagare (18 månaders arbetsvillkor: FöPL, LFöPL- arbetsinkomst eller i företagartällning förtjänad ArPL-arbetsinkomst minst 710€ per månad eller 8 520 € per år). Vänligen observera att arbetsvillkor inte tjänas in under sjukdagpenningperioder.

Allmänt:

Övergår man som företagare från en löntagarkassa till SYT-kassan kan försäkrings- och arbetsvillkoret uppfyllas redan efter 12 månaders arbete som företagare (ifall man har bytt kassa senast 31.12.2013) och/eller företagaren kan ha oavbruten rätt till inkomstdagpenning på basen av efterskydd.

HUR INKOMSTDAGPENNINGEN FASTSTÄLLS

Företagares inkomstdagpenning fastställs enligt arbetslönen som företagaren har försäkrat sig för i en företagarkassa sammanlagt högst 15 månader (eller 18 månader, ifall företagsverksamheten eller arbetet i företaget har avslutats 31.12.2014 eller tidigare) före arbetslösheten.

Man kan emellertid inte lägga arbetsinkomsten som ligger till grund för inkomstdagpenningen högre än vad de sammanlagda FöPL- / LFöPL- och/eller i företagareställning förtjänade ArPL-årsinkomsterna i medeltal har varit under ovannämnda tidsperiod (har företagsverksamheten eller arbetet i företaget lagts ned 31.12.2014 eller tidigare kan endast antingen FöPL-, LFöPL- eller i företagareställning förtjänade ArPL-arbetsinkomster ligga till grund för inkomstdagpenningen). Har man under perioden i fråga ändrat sin arbetsinkomst räknas arbetsinkomsten som ligger till grund för dagpenningen enligt vägt medelvärde. Höjningar under perioden som överskrider 20 % beaktas inte.

Exempel

Försäkringsnivå/arbetsinkomst/år	26 000,00 €
Inkomstdagpenning fastställs för 15 månader	01.01.2016 – 31.3.2017
1.1.2016 – 31.12.2016	26 000,00 12 mån. 26 000,00/12 mån. x 12 mån = 26 000,00 €
1.1.2017 – 31.3.2017	26 000,00 3 mån. 26 000,00/12 mån. x 3 mån. = 6 500,00 €

15 månaders inkomster som ligger till grund för dagpenningen, sammanlagt: 32 500,00 €

Månadsinkomst som ligger till grund för dagpenningen: 32 500 € / 15 mån 2 166,67 €

När man konverterar förmån per månad till förmån per dag räknar man 21,5 dagar per månad.

Dagslön: 2 166,67 € / 21,5 dag 100,78 €

Inkomstdagpenningen omfattar grunddel och inkomstandel. Från och med 1.1.2017 är grunddelen 32,40 euro/dag. Inkomstandelen är 45 % av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen.

Inkomstdagpenning: 32,40 € + 45 % x (100,78 € - 32,40 €) = 63,17 €

Är försäkringslönen per månad högre än 95 x grunddelen (vändpunkt) är inkomstandelen för den del av dagslönen som överskrider gränsen 20 %.

Vändpunkt för månadslön: 95 x 32,40 € = 3078 €

Vändpunkt för årslön: 3078 € x 12 mån. = 36 936 €

Dagslön vid vändpunkten: 3078 € / 21,5 dagar = 143,62 €

Dagpenning vid vändpunkten: 32,40 € + 45 % x (144,40 € - 32,40 €) = **82,45 €**

Kontakta SYT-kassan för mera information, tfn (09) 622 4830, e-post: neuvonta@syt.fi, www.syt.fi

Rohkeutta yrittää.

INKOMSTDAGPENNINGENS BESKATTNING

Inkomstdagpenningen är förskottsinnehållningsbar inkomst. SYT-kassan får sina medlemmars skatteuppgifter direkt av skattemyndigheterna vid årets början. Förskottsinnehållningsprocenten för skattekort som utfärdats för lön höjs till minst 25 % när inkomstdagpenning betalas.

Du kan beställa ett ändringsskatte kort för förmånen på skattebyrån. Då görs förskottsinnehållningen enligt skattekortet och ingen procenthöjning görs. Mera information om ändringsskatte kort: www.vero.fi.

HUR SOCIALFÖRMÅNERNA PÅVERKAR INKOMSTDAGPENNINGEN

Socialförmåner kan påverka förmånerna som arbetslöshetskassan betalar. Vissa socialförmåner förhindrar betalning av inkomstdagpenning, vissa minskar inkomstdagpenningens belopp och vissa påverkar inte alla de förmåner som kassan betalar.

Socialförmåner som förhindrar betalning av inkomstdagpenning är bl.a. flertalet pensioner, sjuk- eller delsjukdagpenningar, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningar och rehabiliteringspenningar.

Socialförmåner som minskar förmånerna är bl.a. delinvalidpension eller pensioner som betalas i enlighet med lagen om statens pensioner när betalning sker före normal pensionsålder.

Hemvårdsstöd för vård av barn under 3 år är en förmån som har minskande effekt och beaktas på familjenivå. Det här innebär att även till maka/make betalat hemvårdsstöd avdras från inkomstdagpenningen ifall makan/maken själv inte sköter barnet och är frånvarande från arbetsmarknaden på grund av detta.

Bl.a. barnbidrag, bostadsbidrag, utkomststöd eller invalidstöd påverkar inte betalningen av inkomstdagpenning. Likaså påverkas inkomstdagpenningen inte av följande socialförmåner: familjepension, menersättning i enlighet med lagen om olycksfallsförsäkring, soldatunderstöd eller livränta och tilläggsränta i enlighet med lagen om skada ådragen i militärtjänst.

DE VIKTIGASTE LAGARNA OCH FÖRORDNINGARNA

Förutsättningarna för erhållande av inkomstdagpenning har fastställts i lag. De viktigaste lagarna och förordningarna är följande:

- Lagen om utkomstskydd för arbetslösa 1290/2002
- Lagen om alterneringsledighet 1305/2002
- Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice 916/2012
- Lagen om arbetslöshetskassor 603/1984
- Statsrådets förordning om offentlig arbetskrafts- och företagsservice 1073/2012
- Statsrådets förordning om inkomst som ska beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån 1332/2002

Lagarna och förordningarna som berör arbetslöshetskyddet finns att läsa på statens författningsdatabanks webbtjänst på adressen www.finlex.fi.

PERIODISERING AV FÖRSÄLJNINGSVINST

Man har inte rätt att få inkomstdagpenning för en tidsperiod över vilken företagstillgångarnas försäljningsvinst som står i samband med företagverksamhetens nedläggning periodiseras. Försäljningsvinst som har erhållits från företagets anläggningstillgångar eller övriga långfristiga investeringar betraktas stå i samband med företagets nedläggning även när sådan försäljningsvinst har erhållits inom sex månader före företagets nedläggning.

Försäljningsvinst kan uppstå t.ex. som följd försäljning av aktieinnehav, andel i företaget, affärsverksamhet eller företagstillgångar. Man ska beakta att ”försäljningsvinst” även kan uppkomma som följd av att företagstillgångar inte har sålts eller har tagits i eget bruk, eftersom man då vanligen betraktar tillgångarnas gängse värde (realvärde) som försäljningsvinst.

Försäljningsvinst periodiseras emellertid inte om företagverksamheten har fortgått högst 18 månader eller om slutsumman i balansräkningen för företagets sista räkenskapsperiod minus företagverksamhetens skulder är högst 20 000 euro. Saknas balansräkning används förteckning över företagets tillgångar.

Försäljningsvinsten periodiseras utgående från arbetsinkomsten som ligger till grund för dagpenningen. Försäljningsvinst från företagstillgångar periodiseras över högst 24 månader.

Periodiseringen skjuter upp datum fr.o.m. vilket dagpenningens maximiperiod börjar.

FÖRSÄLJNINGSVINSTKALKYL

Försäljningsvinstkalkyl ska göras på **blanketten för utredning av försäljningsvinst**.

Först gör man en **balansutredning** över företagets sista fulla räkenskapsperiod. I balansutredningen skriver man summan för aktiva/passiva på plusraden och totalsumman för främmande kapital på minusraden. Är kalkylens resultat högst 20 000 € behöver man inte fylla i blanketten vidare, datum och underteckning räcker. **Balansräkning och resultaträkning ska emellertid skickas till kassan som bilaga till blanketten!**

Är slutsumman för balansutredningen över 20 000 € ska man göra en **försäljningsvinstkalkyl** på baksidan av utredningsblanketten. Slutsumman är då försäljningsvinsten som ska periodiseras.

Exempel

Försäkringsnivå/arbetsinkomst/år	30 000 €
Månadsinkomst som ligger till grund för dagpenningen:	2 500 €
Försäljningsvinst	15 000 €
Periodiseringstid	15 000 € / 2 500 € =6 månader

Rörlighetsbidrag

Från och med 1.1.2017 börjar arbetslöshetskassorna betala en ny förmån som går under namnet rörlighetsbidrag och har till syfte att stöda möjligheterna att ta emot arbete som medför långa arbetsresor. Kolla med SYT-kassan om du har rätt att få rörlighetsbidrag ifall du som arbetslös tar emot heldagsarbete där arbetsresorna tur och retur är över tre timmar, eller deltidsarbete där arbetsresorna tur och retur är över två timmar. Man ska ansöka om rörlighetsbidrag innan arbetsförhållandet börjar, dock tidigast 1.1.2017 när lagen träder i kraft.

Förutsättningarna för rörlighetsbidraget är följande

- du är berättigad till arbetslöshetsförmån innan du börjar arbeta
- när arbetet börjar är dina arbetsresor vid heltidsanställning över tre timmar eller vid deltidsanställning över två timmar per dag
- din arbetstid är minst 18 timmar per vecka
- ditt arbete fortgår minst två månader
- du har ansökt om förmånen innan arbetet börjar.

Rörlighetsbidragets belopp är ca 700 euro per månad och inkomsten är förskottsinnehållningsbar. Rörlighetsbidraget betalas månatligen i efterskott.

Rörlighetsbidrag betalas enligt arbetsförhållandets längd enligt följande

Arbetsförhållandets längd Bidrag betalas för

2 månader	30 dagar
3 månader	45 dagar
4 månader	60 dagar

Så söker du rörlighetsbidrag

Tror du att du kan vara berättigad till rörlighetsbidrag ska du komma ihåg att söka bidrag på SYT-kassan innan arbetet börjar. När arbetet har börjat kan man inte längre ansöka om rörlighetsbidrag. När du söker rörlighetsbidrag ska du fylla i blanketten Ansökan om rörlighetsbidrag.

- skicka din ansökan om rörlighetsbidrag till SYT-kassan innan ditt arbetsförhållande börjar (du kan ansöka tidigast 1.1.2017)
- Bifoga arbetsavtal (du kan också skicka arbetsavtalet senare)

KOM IHÅG-LISTA

angående dokument som ska skickas till kassan

Be TE-byrån skicka sina arbetskraftspolitiska utlåtanden till dig för information.

- Ansökan om inkomstdagpenning (OBS! Inkomstdagpenning ska ansökas inom tre (3) månader efter arbetslöshetens början.)**
- FöPL/ LFöPL / ArPL – intyg över årsarbetsinkomst, minst för inneliggande och två föregående år. Begär intyg från ditt pensionsförsäkringsbolag.**
- Intyg över betalda pensionsförsäkringsavgifter (FöPL-/LFöPL-försäkringar). Begär intyg från ditt pensionsförsäkringsbolag.**
- Blankett för utredning av försäljningsvinst plus följande bilagor**
 - balansräkning och resultaträkning minst för den sista fulla räkenskapsperioden samt för därpå följande räkenskapsperiod (balansräkning och resultaträkning för tidpunkten för nedläggning).**
 - köpebrev över sålda företagstillgångar eller alternativt intyg över gängse värde av ej-sålda företagstillgångar.**

OBS! Blanketten för utredning av försäljningsvinst måste alltid ifyllas och skickas till arbetslöshetskassan. Även om ägandeandelen har varit 0 % och/eller ingenting har sålts.

- Ändringsskattkort för förmånen (i original). Man kan också skicka ändringsskattkort efter det beslut om inkomstdagpenning har gjorts. Mera information: www.vero.fi**

Posta till adressen:
SYT-kassan
PB 999
00101 Helsingfors